

Kekaumenos, *Strategikon* (sf. sec. XI)

9

Diatribă împotriva vlahilor. Însemnări despre obiceiurile, caracterul, originea și istoria lor

Vă sfătuiesc deci pe voi și pe urmașii voștri următoarele ⁶⁸, deoarece p. 268
neamul vlahilor este cu totul necredincios și stricat, neavînd credință dreaptă
nici față de Dumnezeu, nici față de împărat, nici față de rudă sau de prieten,

ci umblă pe toți să-i înșele și minte strașnic și fură mult, jurîndu-se zilnic cu jurăminte preafricoșate față de prietenii săi și călcîndu-și ușor <jurămintele> și făcînd și frății de cruce și cumetrii și închipuindu-și că prin acestea va înșela pe cei mai simpli și deoarece n-a păstrat niciodată credință față de cineva, nici față de împărații mai de demult ai romeilor ⁶⁹. Loviți cu război de către împăratul Traian și înfrînți deplin, au fost supuși <de acesta>, iar regele lor, numit Decebal, a fost ucis și capul i-a fost înfipt într-o suliță în mijlocul orașului romeilor ⁷⁰. Căci aceștia sînt așa-numiții daci, <zîși> și besi. Și locuiau mai întii lîngă rîul Dunăre și Saos, rîu pe care acum îl numim Sava, unde locuiesc mai de curînd sîrbii, în locuri întărite <de natură> și greu accesibile. Buzuindu-se pe acestea s-au prefăcut că <nutresc> prietenie și/ că sînt supuși față de împărații de mai demult ai romeilor și ieșind din întăriturile <lor> prădau ținuturile romeilor. De aceea <romeii> mîniindu-se au pornit, cum am spus, împotriva lor și i-au zdrobit. Și aceștia, fugind de acolo, s-au împrăștiat în tot Epirul ⁷¹ și toată Macedonia ⁷², iar cei mai mulți dintre ei s-au așezat în Elada ⁷³. Sînt și foarte fricoși, avînd inimă de iepuri, iar îndrăzneala pe care o au vine și ea tot din frică. Vă sfătuiesc așadar pe voi să nu vă încredeți într-înșii nicidecum. Și dacă va avea loc vreo răscoală și ei se vor prefăce că au <față de voi> dragoste și credință, jurîndu-se pe Dumnezeu că vor păzi-o, să nu-i credeți. Căci e mai sănătos pentru voi ca nici să-i puneți să jure îndeobște, nici voi să nu le dați jurămînt, ci să-i supravegheați <cu grijă> ca pe niște ticăloși, fie că jură, fie că primesc jurămînt. Trebuie așadar să nu ai încredere în ei nicidecum, însă prefă-te și tu că le ești prieten. Iar dacă va fi vreodată răscoală în

Bulgaria ⁷⁴, cum s-a spus mai înainte, chiar dacă ei vor mărturisi că-ți sînt prieteni și chiar dacă-ți vor jura <asta>, să nu-i crezi. Și dacă-și bagă nevestele și copiii în vreo cetate a Romaniei ⁷⁵, îndeamnă-i să-i bage, dar să stea înăuntrul zidurilor, iar ei afară. Și dacă vor voi să intre la familiile lor, să intre numai cîte doi sau trei ⁷⁶; iar cînd aceștia vor fi ieșit, să intre iarăși alții. Să ai multă grijă de ziduri și de porți. Și procedînd astfel, vei fi în siguranță. Iar dacă vei lăsa să intre mulți deodată la familiile lor, cetatea va fi trădată de ei și vei fi mușcat de ei ca de viperă și atunci îți vei aduce aminte de sfaturile mele. Dar dacă vei păzi aceste <îndemnuri>, îi vei avea și pe ei supuși și, pe deasupra, vei fi și lipsit de grijă ⁷⁷.